

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

La început de sămănat

Buna noastră biserică strămoșească, invitată și neinvitată se ține cu credință de tradiționalul obicei de a aghiasma salele de învățământ la începerea unui nou an școlar și de a implora darul Duhului Sfânt asupra învățătorilor și a elevilor când pornesc din nou la cucerirea științei omenești.

Unii magistri școlari înțeleg cam da, alții cam ba, ce caută preotul cu busulocul și cu crucea în școală, pentru că despre folosul acestor lucruri sfinte nu s'a prea învățat în nici una din disciplinele pedagogice.

Dar ținând cântarul judecății drept trebuie să recunoaștem, că nici părinții copiilor școlari, dacă și azistă la slujbele bisericesti dela începutul unui nou an școlar, nu le prea pripesc rostul.

Ca să formezi viitorul unui copil nu-ți trebuie slujbe, ci parale cât mai multe. Iată părerea părinților.

Magistrilor școlari la rândul lor, au iarăși alte socoteli despre felul cum se face din învățământ un adevărat fagure de ferticitate.

Școala să fie o zidire perfectă cu aer, cu lumină, cu baie etc. și metoda de creștere să fie cel mai bun și apoi să vedeți minuni.

Să ne fie îngăduit să judecăm creștinește asupra acestor păreri, spre edificarea noastră sufletească a tuturor. Or fi de lipsă și paralele la formarea viitorului unui copil, nu negăm — dar în esență viitorul lui îl va hotărî bunul Dumnezeu. Întâmplările de toate zilele ne arată clar, că dacă asupra unui copil nu se revarsă darul lui Dumnezeu, nu se va alege nimic de el.

Lloyd George premierul Europei în timpul marelui război este fiul unui faur sărac, care nu prea avea parale, în schimb acest mare

bărbat de stat citește foarte sârguincios Biblia și în schimb căți împărați și regi puternici au fost pogorîți de pe tronurile lor.

Cadrul acestui articol nu îngăduie să aducem toate cazurile cari vorbesc atât de convingător despre puterea lui Dumnezeu, dela care depinde de fapt viitorul copiilor noștri.

Numai cumpănind bine realitățile din această viață ne putem da seama cât de necesare sunt în școlile noastre crucea și busulocul, cari în numele lui Dumnezeu pot face cu mult mai mare bine, decât toate opintirile omenești.

Magistrilor școlari cari se simt așa de bine în independența lor de biserică, le recomandăm călduros cartea marelui sociolog francez Gustave Le Bon „Psihologia timpurilor noi” la citirea căreia li se va sbârli părul de aceea ce spun cele mai reprezentative spirite ale timpurilor noastre.

Dar și până la citirea acestei cărți le amintim cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos „Marto Marto! te grijești și spre multe te silești *ci un lucru trebuie*, iară Maria partea cea bună și-a ales carea nu se va lua dela dânsa”. Prin aceste cuvinte Mântuitorul lumii trage o brează adâncă între *duhul lumii* care să schimbe după timpuri și împrejurări și între *Duhul lui Dumnezeu* care rămâne în vece același și nu se poate lua dela cel ce îl are.

De aceea și școlile noastre care dorește să crească un popor sănătos la trup și la suflet *un singur lucru îi trebuie* duhul creștinesc fără de care degeaba să grijește și să silește ca Marta din evanghelle.

Diferitele curente pedagogice nici pe departe nu vor avea puterea să formeze prin co-

pli viitorul neamului, dacă în școală lipsește duhul creștin.

Copiii creștini vor fi apoi și recunoscători față de învățătorii lor, întotdeauna recompensa cea mai frumoasă credem pe care o așteaptă magistrii școlii de azi, care se uită numai cu coada ochilor la așezământul sfânt care este biserica.

De aceea la începutul sămănăturii sufletești în școală, vrem apă curată în pahar.

Nu respectarea unui obicei vechi trebuie să ne deschidă porțile școlii, ci convingerea profund creștinească că fără binecuvântarea lui Dumnezeu, este zădarnică toată osteneala ziditorilor sufletului românesc de mâne. Este bine să se știe, că preoții nu în numele lor bat în porțile școlii, ci în numele Domnului nostru Iisus Hristos care știe, nu ca noi oamenii, ori de este primit cu toată inima ori ba.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopop.

Timișoara din nou în plină sărbătoare

Ziua de 8 (opt) Septembrie c. a fost pentru românii din orașul Timișoara prilej de nouă și impunătoare manifestație creștinească.

În ziua aceasta s'a târnosit în capitala Banatului de către P. Sf. Sa Părintele Episcop Andrei, al doilea altar, biserica parohială din cartierul Iosefin.

De o rară frumsețe arhitectonică interioară, cu o naie largă, atractivă, care te reține, nu numai prin fastul unui bogat decor de marmoră, sculptură, tablouri religioase aranjate într-o frescă atotstăpânitoare, ci și prin situația ei norocoasă, la încrucișări de drumuri, în centrul celui mai populat cartier al orașului, biserica din Iosefin este actual punctul de magică atracție nu numai pentru români, ci chiar și pentru minoritarii creștini din Timișoara.

Tot ceea ce au putut da mai de valoare artistică: inginerul arhitect Vlad, pictorul Milola; profesorul — artist Bogdan, sculptorul Gajo, împletit într-o splendidă armonie reprezentă acest interior.

Actul sfințirii, încadrat în serbările festive ale hramului parohiei de aici, aranjate cu multă abilitate de conducătorii bisericii, a fost de o rară solemnitate.

În presara zilei P. Sf. Sa Părintele Episcop Andrei, a asistat la serviciul denilor obicei-

nuite, oficiat de P. C. iconomi-stavrofori Dr. Ciuhandu și M. Păcățianu, protopopi Nistor consilier arhidiecezan, Dr. Țucra, Sava Seculin, asistați de un mare sobor de preoți, — în fața unui public select pe care de abia îl încăpea, largă naie a bisericii și galeriile supra încărcate.

Răspunsurile ecteniilor le-a dat corul bisericesc al plugarilor din comuna Coștelu.

După terminarea serviciului divin pâr. paroh Ioan Imbroane a expus în emoționante tablouri, frământările și luptele, duse pentru ridicarea sfintei biserici, în cari pe lângă regretatul Emanuil Ungurianu, Sf. Sa a avut partea leului.

Cuvintele calde, rostite de P. Sf. Sa Părintele Episcop Andrei la sfârșit, sunt nu numai mărturia unei sincere bucurii, că în timp ce în alte părți nebunia omenească dăreamă altarele, s'a ridicat aici în inima orașului un nou steag de biruință a lui Hristos, ci aduc și binecuvântare peste lupta bună, încununată cu succes, a celor, ce au ostenit pentru înălțarea sfintei biserici.

În ziua praznicului (8 Sept.) încă de dimineață, largă piață „Asanești“ era numai o mare de capete, în rândurile cărora s'au putut deschide cu greu drum pentru cortegiul preoților îmbrăcați în ornate cari — în armonia dulcelor acorduri, metalice ale clopotelor, au condus „cu litie“ pe Înaltul Ierarh spre noul lăcaș de închinare.

La înconjurare, și actul sfințirii, precum și la sfânta liturghie au dat răspunsurile liturgice corul bis. din Coșteiu, și corul bis. din Maieru.

A fost de față aci tot ceea ce a avut Timișoara mai select în frunte cu autoritățile, reprezentanții cultelor, ai armatei, dela cei mai de seamă intelectuali până la cei mai umili credincioși.

Sfânta liturghie în decursul căreia a fost sfințit întru preot Titus Popa a fost pontificată de P. Sf. Sa părintele Episcop Andrei, asistat de P. C. iconomi stavrofori Dr. Gh. Ciuhandu, M. Păcățian, protoierei Nistor, Dr. Țucra, Seculin și un mare număr de preoți (22.) din Timișoara și jur.

După cetirea sfintei evanghelii P. Sf. Sa a predicat.

Și acum stăruie în suflete fraza clară, curajoasă cu care s'au spus adevărurile, fără înconjur în predica Prea Sfinției Sale; — și acum par'că rulează în memorie grandioasa luptă, dată de biserică contra celor ce au prigoni-o și o prigonesc, dela persecuțiile atroce,

și rătăcirile la care se expune mintea rece, speculativă omenească și până la moravurile rele în cari se complac, cei mai mulți, ce poartă pe nedrept numele de creștini.

Reînproșpătând cele ascultate simți că fiind de esență divină și eternă biserica este vie și activă între oameni începând dela Avel, Enoh, Avram, profetii, Hristos, apostolii și până la toți bunii creștini cari își conformează viața evangheliei lui Hristos.

După sfânta liturghie P. Sf. Sa — asistat de P. C. consilierii Dr. Ciuhandu și Păcățian, Dr. Țiucra și diacon Dărău — a sfințit nouile instalații ale salubrității, unde într-o frumoasă improvizație a arătat creștinescul rol pe care îl are instituția aceasta în viața orașului. Laudă stăruința conducătorilor și binecuvântă realizările lor.

Directorul dr. Maior mulțamește P. Sf. Sale Părintelui Episcop pentru înalta atenție de care i-a învrednicit.

Cu o masă — dată de consiliul parohial în onoarea înalților oaspeți — aranjată în sala culturală a parohiei, se încheie programul acelei jumătăți de zile.

Un banchet fără cuvântări. Rara avis. Un distins oaspe accentua, prin paradox în treacăt după prânz, că cel mai frumos discurs este acela, care nu se rostește.

În după-miaza acelei zile P. Sf. Sa pâr. Episcop, însoțit de consilierii eparhiali, protopop Dr. Țiucra și autoritățile locale, a făcut vizitațiunile canonice în comunele Remetea-mare și Bucovăț.

*

Pe când umbrele înserării învăluiau, în mantia lor cenușie orașul... gata... să înghită și conturul celor mai înalte așezări, se strecurau spre porțile teatrului pâlcuri de amatori, dornici să asculte prestațiile unui cor de țărani, cu care s'a încheiat programul zilei.

Cel ce s'a ostenit și aci, a fost răsplătit, căci nimic nu dă mai mult farmec prin variație și aspectul feeric, decât tablourile vii, ale corurilor țărănești, pe scena unui teatru de oraș, mai ales când la acestea se adaugă și dulcile armonii și vocile sonore, cari ar face cinste ori căror coruri, cum a avut corul din Coșteiu.

Ziua de 8 Septembrie a fost pentru orașul Timișcara o zi plină.

Cel ce a trudit pentru succesul acestei sărbări, pâr. Ioan Imbroane poate fi pe deplin mulțămît de ziua aceasta.

Pr. Melentie Șora.

Biserica dominantă și egala îndreptățire a cultelor

De Dr. L. Iacob prof. univ.
(Urmare).

De fapt, biserica catolică are la noi școale confesionale, primare, secundare și normale. Se spune că înființarea și susținerea lor se face pe *cheltuiala proprie*. Dar se știe că fondurile, pentru susținerea acestor școale, sunt donațiuni de Stat în partea cea mai mare, apoi că însuși Statul român ușurează susținerea lor, acoperind prin bugetul său toate cheltuielile cultului catolic. Prin aceasta se degreveză fondurile de susținerea diferitelor oficii bisericesti (parohii, capele, episcopii....) Legea cultelor (art. 14) dă drept și celorlalte culte să înființeze și să administreze instituții culturale și de binefacere. Celelalte culte minoritare au deasemenea școale confesionale: primare, secundare și normale, având libertatea și posibilitatea de a-și pregăti credincioșii în doctrina și spiritul confesiunii și în spirit național.

Biserica românească?

Vechiul regat nu avea tipul școalelor confesionale. Biserica nu crede că are nevoie de atari școale într'un stat ortodox, care — pe lângă cultura generală — trebuie să aibă în vedere și interesele biserice de stat. În România chiar și seminariile, școalele pentru pregătirea clerului, erau sub directa conducere a Ministerului. Situația aceasta n'a avut urmările cele mai bune pentru biserica dominantă. La instrucția de stat primează interesele generale ale învățământului, pe când educația religioasă-morală și în spirit ortodox cade pe al doilea plan. Dar am avut școale confesionale în Ardeal. Biserica ortodoxă a ținut de datoria ei să înființeze și să susțină cu jertfă într'adevăr eroice școale confesionale, primare, secundare și normale. Am avut școale normale pelângă fiecare episcopie, la Sibiu, Arad și Caransebeș. Am avut liceul dela Brașov, o mândrie a învățământului ortodox și românesc: Am susținut pe cheltuială proprie, institutele teologice și celelalte instituții culturale. Pentru susținerea școalelor sale, poporul credincios a împins jertfa până la mucenicie, iar biserica a dat totul pentru școala confesională sleindu-și toate fondurile și bruma de avere ce agonisise prin trudnice economii.

Biserica unită susținea, de asemenea, școale primare, normale, și licee (Blaj, Beiuș) și seminariile. Școalele noastre confesionale — sub oblăduirea bisericii — au fost tot atâtea fortărețe pentru apărarea sufletului românesc și pentru

păstrarea caracterului nostru național. Ne-am apărat legea și neamul împotriva celor ce luptau pentru desființarea noastră. Drapelele noastre au fost sdrențuite în multele și îndelungatele lupte, dar am avut marea satisfacție și mândrie, ca drapelele acestea să le închinăm pe altarul neamului, al cărui vis se realizase. Școalele și celelalte așezăminte, cari ne-au păstrat sufletul românesc, le-am adus cu noi în țara întregită.

Noi am fost însă la limita eforturilor. Sleji de puteri nu le mai puteam susține și le-am lăsat în grija statului național, iar bisericii îi rămânea acum mai ales grija instrucției și educației religioase morale a credincioșilor. Iată de ce în România întregită bis. ortodoxă a rămas fără școale confesionale: primare, secundare și normale. Și cealaltă biserică românească, biserică greco-catolică, a rămas fără școale primare, a păstrat însă sub conducerea ei câteva licee, școale normale și școale de altă categorie.

În situația aceasta, legea de organizare a bisericii ortodoxe nu mai face amintire, că biserica ar putea susține școale confesionale. Ca să nu se piardă cu totul amintirea urui trecut glorios și de sacrificii în apărarea școlii confesionale, legea înșiră între atribuțiile secției culturale a Consiliului Eparhial, că va lucra pentru buna administrare a școlii confesionale de toate gradele, *acolo unde sunt*, va institui pe profesori și învățători la școlii confesionale.

În urma statificării învățământului, aplicat pentru Români pe linia întreagă, statul a luat în primire și clădirile școlare. Statul însă nu înțelege să plătească chirie proprietarului — bisericii — pentru aceste clădiri, cu atât mai puțin să dea un preț de răscumpărare, care ar constitui un ajutor real pentru biserica sărăcită prin jertfele mari pentru susținerea școlii confesionale. Statul se consideră stăpân, iar directorii școlari, instalați în clădirile acestea bisericesti, uită uneori de cele mai elementare datorii față de biserică și preoții ei. În adunările noastre eparhiale chestiunea aceasta s'a discutat de repetate ori. Iată-ne fără învățământ confesional, daci în inferioritate față de cultele minoritare și cu un tratament nu tocmai elegant din partea statului.

Instrucția religioasă.

În urma statificării învățământului confesional românesc în condițiile cunoscute, statul — având și el interese identice, — trebuia să dea importanța cea mai mare instrucției religioase și educației religioase-morale în școlii

de stat. Statul a făcut, ce e drept, obligator învățământul religios în școlii primare, secundare și profesionale sub controlul bisericii și al Ministerului Instrucțiunii. (Legea de org. art. 33). Dar și aici, în privința tratamentului, biserica ortodoxă este pusă în inferioritate.

Iată de pildă, ce dispoziții cuprinde concordatul. Învățământul religios se va preda în școlii secundare ale Statului de către profesorii catolici, numiți de comun acord de episcop și ministerul instrucțiunii publice. Dacă episcopul ar informa ministerul, că profesorul nu este apt pentru motive de doctrină și moralitate, el va trebui să înceteze imediat învățământul religios. Programul învățământului religios pentru catolici va fi alcătuit de episcop și comunicat ministerului. Episcopul are să aprobe și cărțile de religie pentru catolici (Art. XX).

Bisericii dominante nu s'au garantat aceste drepturi relativ la numirea, revocarea profesorilor de religie și la întocmirea programului de învățământ religios.

Grija bisericii pentru învățământul religios culminează în înființarea și organizarea institutelor speciale (seminariilor) pentru pregătirea clerului. Statul recunoaște cultele minoritare libertate deplină în această privință.

Concordatul asigură dreptul ca în fiecare dieceză să fie seminar pentru creșterea tănărului cler, sub dependența exclusivă a episcopului. Programul de studii se stabilește de autoritatea bisericască. Programul pentru studii limbii și al istoriei naționale va fi stabilit de conferința episcopilor în înțelegere cu ministerul competent (art. XVI).

Cultul catolic și-a asigurat o complectă independență la întocmirea programului de studii în seminarii și la numirea profesorilor (art. VIII). Ea are seminarii în toate diecezele și sunt trecute în bugetul Statului cu toate cheltuelile personale și materiale.

Dispozițiile privitoare la școlii pentru pregătirea preoților sunt trecute sub influența stipulațiilor concordatului — și în legea pentru regimul cultelor. (art. 15).

În legea de organizare a bisericii ortodoxe se spune: Școlii pentru formarea clerului stau sub conducerea bisericii. Programele de studii și numirea profesorilor se vor face potrivit unei legi speciale. Proiectul va fi întocmit de Sf. Sinod de acord cu Ministerul Cultelor și Ministerul Instrucțiunii (art. 34).

(Va urma)

Vizita canonică

în Remetea Mare și Bucovăț.

P. S. Episcop *Andrei*, în ziua de 8 Septembrie a. c. la sărbătoarea Nașterii Născătoarei de Dumnezeu, a sfințit biserica din Timișoara — Iosefin, iar după masă a vizitat credincioșii din Remetea Mare și Bucovăț, două comune, nu departe de Timișoara.

Și aici, ca și în celelalte comune, P. Sf. Sa a fost primit cu multă dragoste și bucurie. În bisericile din ambele comune, s'a oficiat un serviciu religios s'a citit rugăciunea de deslegare și s'a predicat.

În ambele comune s'a constatat, că ranele Banatului sunt adânc înrădăcinate și anume: luxul, reducerea nașterilor, concubinajul, căsătoriile precoce și materialismul.

Din raportul preotului Teofil Nistor despre situația parohiei Remetea-Mare remarcăm următoarele: „Coborârea Arhiereului în mijlocul fiilor lui este totdeauna binevenită, azi însă când lumea se află într'un dezechilibru general, prezența Vlădicului este dorită, cerută și așteptată. Și mă întreb smerit Prea Sfințite ce să vă raportez? La finea anului 1935 au fost 884 suflete ortodoxe române. În cursul acestui an s'au născut 9 și au decedat 18, deci ne-am împușinat până acum cu 9 inși, iar dacă se continuă în felul acesta, în 60 ani, românii au dispărut din această comună. În biserica aceasta taina sfintei cununii nu s'a celebrat de 4 ani din lipsa tinerilor. Sectarismul la băștinași nu prinde.

În general poporul e bun și muncitor. Partea slabă ce o are este luxul. Pentru înlăturarea acestui rău biserica merge mână în mână cu școala, dar rezultate momentane nu se pot obține. Biserica este slab cercetată, mai ales în timpul verii!“ A urmat predica Pr. Sf. Sale cu textul din Sf. Scriptură. „Ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată și își va pierde sufletul. Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său!“ Sufletul — zice Pr. Sf. Sa — este în noi, dar este întemnițat de păcatele noastre. Sufletul este de mai mare preț decât ori-ce. Ce dorește omul, ca să fie fericit? Unii doresc pământ, alții bani, alții dregătorii, alții copii. Dar nici unul nu știe unde este fericirea adevărată. M. Hristos în „Fericiri“ arată că cine poate fi fericit. Viața noastră nu este de creștin adevărat. Să ne deșteptăm și să cunoaștem starea în care ne aflăm. Nu suntem creștini adevărați pentru că nu trăim după voia lui Dumnezeu și nu împlinim poruncile Lui. Suntem creștini după

nume, de fapt trăim viață păgână care este izvorul tuturor ispitelor. Combate căsătoriile precoce, care este cea mai mare nelegiuire și păcat. Căsătoriile precoce nu se încheie din dragoste și nu pentru fericirea copiilor, ci pentru acapararea averilor. Trupul este ispită diavolească.

Combate luxul, care este o ispită diavolească, o curată nebunie.

Adevărata civilizație nu cunoaște luxul.

Combate scăderea natalității. Viața nu are preț căci nu ne trebuiesc copii. Un blăstăm se va coborî asupra poporului, dacă împiedecă viața.

Dumnezeu dorește să vă deșteptați, să vă îndreptați și să vă întoarceți la o viață adevărat creștinească, trăind după voia lui Dumnezeu și atunci veți fi fericiți.

Predica aceasta puternică de sigur a lăsat impresiuni foarte adânci în sufletul poporului, care a putut să înțeleagă că mergând mai departe pe calea rătăcită, va dispărea și locul lor îl vor ocupa alți locuitori străini.

După serviciul divin, Pr. Sf. Sa a distins pe preotul Teofil Nistor cu înalta sa vizită.

Dela Remetea Mare am trecut la Bucovăț, o comună frământată de păcate și neînțelegeri interne.

Preotul Traian Milota în raportul său desure situația parohiei arată că și în această parohie, curentele antibisericești își fac mendele. În Bucovăț avem 748 suflete ortodoxe, dar avem și bapțiști și concubini. Poporul nu trăește după percepțiile sfintei biserici fiind îndușmăniți unii cu alții.

Populația descrește, iar luxul crește pe zi ce merge.

Pr. Sf. Sa, adânc impresionat de cele auzite, ține o impresionantă predică având ca text cuvintele sf. Scripturi: „Nu va adunați vouă comori pe pământ, unde moliiile și rugina le strică, și unde furii le sapă, și le fură. Ci vă adunați vouă comori în Ceri, unde nici moliiile, nici rugina nu le strică și de unde furii nu le sapă nici le fură. *Că unde este comoara voastră, acolo este și inima voastră.*“

Nu facem altceva — zice P. Sf. Sa — decât ne adunăm averi materiale și acestea nu mulțumesc inima omului. Bogăția este o ispită, care ne leagă cu funii de fer. Comorile ne fac să uităm de Dumnezeu.

Voi credeți că ce mâncați este rodul cântănelor voastre. Nu tu ești, care îți dai apă, aer, ploale și altele. Viața noastră este din mila lui Dumnezeu. Bogăția trebuie să fie un mijloc prin care să ne facem vrednici prin

faptele îndurării trupești și sufletești de viața vecinică. Voi vă uitați de faptele bune și practicați păcatele.

Datoria noastră a tuturor este să ascultăm cuvântul lui Dumnezeu și să-l păzim.

Combate luxul. Când Pr. Sf. Sa combătea mai puternic luxul, voci din popor strigau: „Să trăiască!”

Combate lipsa de copii. Copilul este un dar dela Dumnezeu, este cea mai mare bogăție.

Bogăția materială este iadul, dacă nu o folosim înțelepțește.

Ca încheiere îndeamnă poporul să se îndrepte, să restabilească pacea în suflet împlinind voia lui Dumnezeu și trăind o viață adevărat creștinească pentru binele lor și a copiilor lor.

„Să trăiască!” — a fost răspunsul poporului. Așa se vede că cuvintele P. Sf. Sale au căzut ca o rouă binefăcătoare pe sufletele credincioșilor din cari n'au dispărut încă înclinările sufletești spre o viață creștinească. Deci sunt semne de îndreptare. Se cere însă dela preot multă muncă, răbdare, tact pastoral, jertfă și suflet. Educația religioasă morală a poporului trebuie cultivată prin aplicarea practică a tuturor principiilor ce izvoresc din religia creștină.

După această frumoasă predică, Prea Sf. Sa a citit rugăciunea de deslegare și cu aceasta s'a terminat vizita canonică.

M. P.

REGULAMENT

pentru examenele de capacitate a candidaților la preoție în Eparhia ort. română a Aradului.

I. Dispozițiuni Generale

Art. 1. Examenle de capacitate ale candidaților la preoție sunt precauțiuni canonice în privința împlinirii din partea celor ce aspiră la darul preoției a condițiilor necesare oficiului preoțesc și pastoral și ca atare obligatoare pentru toți absolvenții Academiiilor și Facultăților teologice, având chiar și licența sau doctoratul în teologie.

Art. 2. Spre acest scop candidații la preoție vor fi vizitați prin medicul Consiliului eparhial sau al Academiei teologice, dacă n'au vr'o boală sau defect corporal, care ar împiedeca primirea lor în cler, iar o comisiune in-

stituită de Consiliul eparhial va examina, dacă absolvenții de teologie pe lângă cunoștințele teoretice câștigate în cursul anilor de studii au și aptitudinile de a le ști și aplica în practica vieții pastorale.

În lipsa medicului, însăși comisiunea împlinește oficiul acestuia.

Art. 3. Comisiunea examinatoare pentru examenele de capacitate se compune din 6 membri: 1. Rectorul Academiei teologice, 2. Consilierul referent bisericesc al Consiliului eparhial și 4 membri delegați de secția bisericească a Consiliului eparhial. Comisiunea se întrunește sub prezidiul Episcopului eparhial sau a delegatului său.

Art. 4. În caz de sedis vacanță prezidiul compete vicarului episcopesc sau președintelui pe timpul sedis vacanței al Consiliului eparhial.

Art. 5. Examenle de capacitate preoțescă se vor ține în două sesiuni și anume în lunile Octombrie și Februarie ale fiecărui an. Consiliul eparhial la cererea candidaților și din motive bine întemeiate și cumpenite va putea acorda și sesiuni extraordinare.

Art. 6. La actul examinării și peste tot la hotărârile comisiunii, afară de președinte sau delegatul său, se cere să fie prezenți cel puțin patru membri.

Art. 7. Comisiunea examinatoare va avea ca secretar din sânul său pe Consilierul referent bisericesc, care se va îngriji de convocarea comisiunii și de încasarea taxelor de examen, va prezenta comisiunii tabloul cu actele candidaților și va trece la proces verbal rezultatul examenului, care va servi de bază la eliberarea diplomei.

Atât procesele verbale, cât și diplomele se vor semna de toți membrii prezenți ai comisiunii.

Art. 8. La examenul de capacitate sunt admiși numai absolvenți de Academii și Facultăți teologice din țară. Absolvenții și titrații Facultăților și a Academiiilor teologice din străinătate pot fi admiși dacă își echivalează studiile prin autoritățile cu cădere.

Pentru înscrierea la examen, candidații vor face cereri individuale către Consiliul eparhial, însoțite de următoarele documente originale:

a) Extras de botez,

b) Diplomă de Seminar sau de Bacalaureat de liceu,

c) Carnetul de studii și certificatul de absolvire, (Absolutor) al cursurilor teologice, respectiv diploma de licență sau doctorat în teologie,

d) Dovadă că în cursul anilor de studiu teologic a trăit într'un internat teologic,

e) Certificat dela Oficiul parohial despre purtarea morală și ocupațiunea avută în timpul dela absolvirea teologiei și până la prezentarea la examen,

f) Chitanță dela Cassiera Veneratului Consiliu eparhial, că a plătit taxa de examen stabilită de Consiliul eparhial.

II. Materiile și procedura la examen

Art. 9. Examenele de capacitate preoțească sunt în scris și orale.

Art. 10. Tezele examenelor în scris vor fi stabilite de comisiunea examinatoare și se vor distribui candidaților prin tragere la sorți. Elaborarea lor, în aceeași zi și în timp de maximum 4 ore, se va face sub supravegherea și controlul unui membru din comisiune.

Art. 11. Subiectul lucrărilor în scris va fi: Cuvântări bisericești pentru Dumineci, sărbători și diferite ocaziuni. Meditații, conferințe, prelegeri populare pentru școala de Dumineca, și lecțiuni catihetice.

Art. 12. Lucrările în scris ale candidaților se cenzurează și clasifică de comisiunea examinatoare, atât din punct de vedere al conținutului, cât și al formei. Dacă elaboratul se clasifică cu notă de trecere, candidatul e admis la examenul oral. În caz contrar se respinge pentru sesiunea următoare.

Art. 13. Examenul oral se va da din următoarele materii:

1. *Susținerea tezei și cetirea cu litere cirile.*

2. *Sectologie:* Punctele diferențiale între ortodoxism, catolicism și protestantism și în deosebi cunoașterea doctrinei sectelor religioase din țară și combaterea lor.

3. *Liturgica:* Cunoașterea obiectelor și lucrărilor liturgice și a însemnății lor simbolice. Cunoașterea tuturor cărților rituale, a ritualului și a tipicului tuturor slujbelor ce se cuprind în aceste cărți. Arhitectura și pictura bisericească. Iconostasul, Locurile sfinte, Timpurile sfinte, simboalele naturale.

(Va urma).

INFORMAȚIUNI

Noul Mitropolit al Blajului. După amânare de un an și mai bine, Vaticanul a numit ca Mitropolit gr-catolic al Blajului pe P. S. Sa Episcopul Alexandru Nicolescu dela Lugoj.

Noul Mitropolit al fraților unieți este un om cu carte, dar în scrierile sale a dovedit că nu are simpatie pentru Biserica ortodoxă. Li dorim păstorire înțeleaptă.

Împotriva stiliștilor. S'a hotărât ca iconarii, cari sub masca vinderii de icoane, cărți și obiecte bisericești, fac o întinsă propagandă stilistă, să nu mai poată cutreera satele fără avizul Sfântului Sinod. Autoritățile sunt obligate a ridica imediat orice autorizație, ce eventual a fost dată iconarilor, de orice autoritate, fără avizul Sfântului Sinod, și să-i împiedice a-și mai practica meseria.

Nr. 4649/1936.

Comunicat

La 31 Mai a. c. s'a ținut în orașul nostru de reședință al treilea Congres al Reuniunilor de meseriași, comercianți, industriași și muncitori români din România, sub patronajul mai multor factori, între cari la loc prim, Biserica.

Cauza pentru care se străduiește aceasta centrală, este foarte importantă pentru propășirea neamului, în cele materiale și în cele sufletești deopotrivă.

De aceea Ne-am identificat și Ne identificăm cu scopurile ei și dorim să se însirue, la lucrare sau cel puțin prin sprijinirea acestel acțiuni, și organele Noastre subalterne.

De aceea luăm următoarele măsuri, ca toți bunii bisericești să lucreze alături de numita Centrală a Românilor. Și anume în felul următor:

a) dacă într'o localitate există o reunune de meseriași de comercianți sau muncitori români, aceia să se afilieze necondiționat și fără amânare la Centrala Reuniunilor-Cluj Piața Ștefan Cel Mare I;

b) dacă nu există o astfel de Reuniune să se înființeze la îndemnul organelor subalterne astfel de Reuniuni profesionale în fiecare orașel sau târg, cerând concursul centralei;

c) organele supalterne P. O. domni Protopopi și Preoți să lumineze pe meseriașii pe comercianții și pe muncitorii români din localitățile respective, că nimeni să nu rămână neînscrisi în Reuniuni, căci în cazul acesta ei rămân înafară de legile profesionale de care străinii se folosesc cu atâta pricepere de 17 ani în paguba elementului românesc.

Aceiași să îndemne părinții, ca pe cei mai deștepti și pe cei mai sănătoși copii să-i dea la meserie și comerț, pentru a cuceri și romaniza orașele noastre înstreinate și în fine a recomanda gazeta „Tribuna Noastră”, ca publicație, care, pe deasupra preocupărilor politice de partid, se ocupă exclusiv de interesele clasei de mijloc românești.

Arad în 10 Septemvrie 1936.

† Andrei
Episcop.

Nr. 5935/1936.

Comunicat

Având fondurile eparhial „bonuri de impozite” și „titluri pentru împrumutul de consolidare 3% din 1935” (tranză B), cari pot servi la achitarea impozitelor către stat, impozit de succesiune, etc., electare pe o dată anterioară de 1 Aprilie 1934, P. C. Părinți conducători de oficii parohiale sunt invitați a se interesa, dacă în comună au astfel de contribuabili rezistanțieri și a-i îndrepta la Casieria Consiliului nostru Eparhial pentru cumpărarea „bonurilor de impozite” și „titlurilor de consolidare”, ce li-se ofer cu preț convenabil.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 3 Septemvrie 1936

ss. † Andrei
Episcop.

Nr. 6134/1936.

Comunicat

Ministerul de Finanțe — Direcțiunea bugetului și a contabilității generale a Statului, cu adresa Nr. 137707/1936 și Ministerul Cultelor și Artelor cu adresa Nr. 122610/15960/1936 dispune, ca ajutorul de familie pentru copii (băieți și fete) să nu se acorde decât până la ajungerea vârstei de 21 ani.

Pentru a putea controla executarea acestor ordine, invităm pe toți P. C. protopopi, C. preoți și diaconi să Ne înainteze urgent prin

oficiul protopopesc tabloul nominal de copii arătând la fiecare, anul, luna și ziua nașterii.

Arad în 9 Septemvrie 1936.

† Andrei
Episcop

Nr. 6347 | 1936.

Comunicat

Se aduce la cunoștința absolvenților de *Facultăți Teologice*, cari n'au studiat la vre-o *Academie teologică din Ardeal*, că pentru a putea fi hirotoniți în cuprinsul Eparhiei Noastre sunt datori a se înscrie pe un an școlar în *Academia teologică din Arad* pentru a și însuși cunoștințele necesare din: cântarea și tipicul bisericesc, administrația bisericească, și a face practică catetică și omiletică. Despre aceasta trebuie să prezinte certificat la cererile de concurs pentru parohie.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 16 Septemvrie 1936.

† Andrei
Episcop

Nr. 6348/1936.

Comunicat

Aducem la cunoștința absolvenților *Academiei teologice din Arad*, cari n'au încă parohie, că până la hirotonire sunt datori să facă *practică de catehizație* la școlile din comuna sau orașul, unde locuiesc. În acest scop vor lua contact cu parohul locului pentru a li-se distribui ore de religie.

Mal departe sunt datori a lua parte activă la toate acțiunile culturale și misionare din parohie, cum e „Oastea Domnului”, *Societatea „Sf. Gheorghe”*, etc.

Rezultatul activității lor pe acest teren se va avea în vedere la rezolvarea cererilor de concurs la parohii.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 16 Septemvrie 1936.

† Andrei
Episcop